

ДЕЛИ—ОРМАНСКИ

Купуеръ

Абонаментъ:
за година—50 лева;
за 6 месеца—30 лева;
единъ брой—1 левъ

Обявления:
търговски—1'50 лв. к. с.
приставски 1 лв. на дума

Седмичен вестникъ за общественъ животъ, наука и информация.
Излиза всѣка седмица

Редактира комитетъ

Мадавскіятъ конникъ.

На 15 Май т. г. ще се отпразднува откритието на българските старини По този случай в Мадара ще станат големи тържества.

Отдавна и много се е говорило за мадарския конник, когото наричат още „Тракийски конник“. Само по загадки тая хубава релефна работа се причисляваше ту към гръцкото изкуств, ту към римското и пр. Въ връзка пакъ съ исторически и писменни извори, се учеше, че българитѣ сж били номади, варвари.

По тоя случай ето що казва г. Геза Фереръ въ броеве 8052 и 8053 на в-къ Миръ:

„Разкриването на прабългарските центрове около Шуменъ, прочее, е отъ огромно значение за установяването на културното нищо не само на прабългаритѣ, но изобщо на другитѣ народи съ тюркска култура, въ това число и маджаритѣ. Покрай лингвистическитѣ резултати, възъ основа на тѣзи архелогически данни ще се развива общоприетото мнѣние, че тѣзи народи сѣз се появили на сцената на Европейската история като дивни нѣмади, които живѣли само отъ грабежъ.

Най-важният паметник на тази българска култура, а бихме казали, въобще на народите с тюрска култура, е Мадарският скален релеф.

Но макаръ че българският ханъ издълбавалъ надгробния паметникъ на своя предшествникъ, на хана Крума, въ най-живописно мѣсто; макаръ че скулпторътъ на хана го изработалъ най-великолепно, потомството не му е отдало сериозно внимание. До сега като че ли е билъ пренебрегванъ и смѣтанъ въ реда на многото маловажни паметници, като че ли той не е заслужавалъ малко повече внимание за българската, дори и за всеобщата наука, отколкото типичнитѣ останки на римското и гръцко владичество. Съ право бихме казали че дълго врѣме мадарския конникъ билъ погребанъ между многото хиляди маловажни паметници: и за самия релефъ, единственъ

такъв вид скален релеф, едва напоследък имаме и то само няколко сериозни бължжки (Щирговски, Филсов, Протичъ.) За научното проучаване на скромни надписъ около и подъ конника не е правенъ нито опитъ. . .

Въ тази малка статия, която е останала като сурогат на моята работа върху надписа изтъкнахъ, че у тюркските народи били изобщо разпространенъ обичаятъ, да поставятъ върху гроба на мъртвия статуя, а за Ту-Киуе — тюркитѣ, знаемъ и това, че, освѣнъ статуя, правятъ надгробни надписи. Слѣдователно Мадарския скаленъ релефъ съ надписа си, като надгробенъ паметникъ на хана Крумъ, напълно отговаря на тюркскитѣ обичаи. А прабългарския произходъ на релефа доказва не само надписътъ, но, както казахме, и извѣстни детайли въ конника: чашката, която послѣдния държи въ лѣвата си ръка и знамето — конска опашка, прикачено въ ху острието копие, което е забито въ тѣлото на падналия до краката на коня лъвъ.

Чашата според данните на Вамбери, е символ на жертва и на княжеска власт. Въ връзка с това стои и прабългарската титла *канаръ*. Този предмет съвсемъ естествено се явява въ нашия релефъ, понеже отъ данните за надгробните паметници у туркските народи знаемъ, че тя трѣбваше непременно да бѣде поставена въ Крумовия надгробенъ паметникъ.

Сега ако народите с тюркска култура сж считали за дълг да увековечават паметта на мъртвия с подобие — паметникъ, то естествено е, че у полукултурните отъ тѣхъ — тези обичаи ще да е осигурилъ хубаво развитие на домашното изкуство. Въз основа на това приемамъ, че *Мадарския коникъ* не е друго, освенъ, *съгласно величието на покойния величествено и художествено изпълнение на прѣстаръ тюркски обичай и творецътъ е билъ прабългарски художникъ.*

Напоследък откриването на двѣтъ статуи

въ село Ендже, които представляват образи на прабългари доказват категорически, че конника при с. Макара е наистина плодъ на българското искуство и че ние българитъ произхождаме отъ туркскитъ народи.

Цъла кофа злато!?

Отдавна, много отдавна Иманяри търсеха една кофа съ злато заровено и изоставено отъ разбойническа банда, която е върлувала изъ Дели-ормана въ мѣтните врѣмена слѣдъ освобождението ни. На нѣколко пѣти идваха стари турци отъ Анодола, които казваха, че въ землището на с. Дживелъ, въ мѣстността „Софуларъ-Бунаръ“ до старата чешмица подъ водениченъ камакъ въ една кофа взета отъ близкия кладенецъ е заровено много злато.

И наистина преди няколко дена, хора от селото, рано зарантъта намиратъ тоя камъкъ откритъ и разкопанъ и очертание отъ леглото на кофата.

Предполага се иманяра да е „попа иманяр“
отъ Нови-пазаръ.

Казанди.

На с. Қайкж.

При разрѣшаване постройка на каквато и да е телефонна или телеграфна стълбовна линия дирекцията се е ржководила отъ слѣднѣото правило:

За всѣко село което поиска телефонъ се опредѣля да приготи извѣстно количество стълбове и да даде работници повинничари, които ще извършатъ подъ ръководството на държавенъ чиновникъ постройката. Така сжщо, право на дирекцията е да избере мѣстото за линия, а не селото защото въ едно скоро бждаще нашитѣ полета биха се осѣяли съ пресичащи се линии и въ такъвъ случай заради желанието на всѣко село и

Ангелъ Николовъ

А ТОЙ БЪ НЕВИНЕНЪ. . .

2

— Нека последните минути от своя живот прекара във радост, нека съ надежда за новъ животъ отиде при неговата Таня. . . . Отъ къмъ гърбътъ и се чува стъпки. Тя се обърна леко и видя единъ отъ служителитъ на затвора, който като се доближи каза:

—Госпожо, когато попитах синътъ Ви какво ще пожелае въ последния день на живота си той отвърна—онова което майка ми си избере. Ето азъ съмъ изпрѣтенъ на разчоложение на двама Ви. Тя погледна пронизително този човѣкъ, почувствува нужда да заплаче, но се въздържа и безъ по-вече да мисли, откъсна въздуха червена роза и му я подаде треперейки

—Занесете му тая роза, това е моя подарък
... Ней и стори за мигъ, че всички рози
около нея бѣха увѣхнали а листата имъ ка-
пѣха. . .

—Прощавай сине мой . . . едвамь промълви
тя и неутѣшимо зариде . . .

Лунна нощ. Всичко спи въ затвора, само

той се разхожда тревожно из малката стайчка и нетърпеливо чака последната майчина вѣстъ. Вратитѣ на затвора се отварятъ и влиза посредника служителъ. Той го вижда презъ решетката на малкия прозорецъ, чака го и трепери . . .

Слушай, извика той неиздържано.—Благословенъ да си отъ Бога и никога отъ радости да те неотдѣля неговата вишша промисль ако ми носишъ розата на моя новъ животъ... Говори сега, горки човѣче. въ тебе лежи сега най-великата радостъ и най-съкрушителната скръбъ, по скоро. Служителтъ втречии погледъ въ очитъ му и каза:

— Нека и тебъ бѣдний човѣче, Богъ благо-
слози страдаията на утрешния день . . . Той
извади хубавата червена роза изъ подъ палто-
то си и подаде на осждениятъ.

—Ах . . . Роза . . . Ти говориш? значи ти си въплотение на живъ човѣкъ? . . . О! . . . бихъ желалъ да те прегърна, цѣлуна, но . . . но азъ съмъ престѣпникъ . . . злодей . . . убиецъ . . . И въ мигъ радостта се замени съ силна мъка, той заплака, заради като дете защото тамъ презъ рѣшетката, близо до луната, той видя образа на своята Таня . . . тя

пакъ протягаше ржцѣ къмъ него . . . тя пакъ
го викаше . . .

Призори. Един след друг сядат се редят пред вратите на затвора и се разговарят за нещо. А осъдените обладават радостни чувства. Той е по-вече от сигурен за своето помилване и чака само официална вест за това. И ето вратите на затвора се отварят и елишат сядат заедно с прокурорът. Осъдените се изправи пред него и с една радостна усмивка отекна:

— Душата ми никога не е бивала прибежище на такава велика радост, както днешната. — Не разбирам какъ може да се радва на смъртта, обади се единъ отъ сждинтъ.

—Изведете го предъ бесилката, каза най-стариятъ отъ тяхъ. И стражата поведе бавно осъдениятъ къмъ неговата голгота. Той бѣ уверенъ, че за него има още животъ, за това сърдцето не предстваше да се кпне въ радостни предчувствия.

—Вържете му ржцет, ъгорко се провикна другия сждия.

—На, вържете ме и здраво ме вържете пала-
чи. Една усмивка заигра по устните му. Оож-
деният бѣше вече вързанъ. Цѣлото му тѣло

община ще трѣбва за всѣка линия да се строятъ и отдѣлни стълбове, макаръ и двѣтъ такива да вървятъ успоредно отъ двѣтъ страни на шосетата.

Послѣ, напраздно се безпокоятъ нѣкои отъ Кайкж, че щели да работятъ на чужди лин и и че тѣхнитѣ стълбове щели да отидатъ на „хайреть.“ Сигурно, по тая логика на разсѣждане, стълбоветѣ отъ Памукчийския кантонъ до Н-пазръ откъдето ще се включи Кайкж-нската линия дадени отъ с. Хърсово сж отишли за „хайреть“, или пъкъ ще трѣбва да се допусне, че Кайкжнци безъ да дадатъ нѣщо сж пожелали да използватъ линията Н-пазаръ—Хърсово Въ такъвъ случай, какво ли биха казали Хърсовци?

Така че нека Кайжнци да не се смущаватъ отъ това, че щели да работятъ другаде и че ще дадатъ стълбоветѣ си нѣкому, защото работата и материяла които тѣ ще дадатъ, струватъ толкова колкото би струвала една директна линия Нови-пазръ—Кайкж. Нѣка не се забравя, че и тая линия ще иска поддържане, а политиката на държавата не е да се създаватъ нови служби, когато може и безъ тѣхъ.

Гражданинъ.

Колари!

Въ магазина на Александаръ Доневи и синъ гр. Нови-пазаръ ще намерите първокачественни осенови, дъбови и букови ободи. Осенови главини. Всѣкъ-къвъ видъ сурово желѣзо, като: Шини, налжкъ, обло, квадратно, чемберликъ и др. Бон и бежири подъ конкуренцията

Столари!

Въ магазина ще намерите липови, крушови и черешови талпи.

ВАЖНО ЗА ПЧЕЛАРИ!

Пристигнаха ми: **восачни пити, тель** за рамки, **клетки** за пускане царицата, **търтеловки**, „нектаръ“, разделители комплектъ **прелки** противъ мишки и всички пчеларски потребности ще намеритѣ въ магазини на Тодоръ Юрдановъ гр. Нови-Пазаръ

1—3

бѣше обвито съ чисто бѣло платно.

—Само една минута ти остава, момко, живота иска да чуе поледната ти дума, прошепна тихо, стоящия до него свещеникъ. Очитѣ на осѣдения пламнаха, той широко отвори уста и каза:

—Вие ме лишавате отъ живота, Вие мислите, че азъ съмъ убиеца на моята Таня . . . Погледнете тукъ тая роза. Колкото тя е червена и хубава, толкова моята душа е чиста и невинна . . . Тя ми шепне, че ме очаква новъ животъ, ново неземно щастие . . . Хайде побързайте, защо се бавитѣ още? Не виждате ли, че она който отне моето щастие, сега бърза наново да ме лиши отъ него? Виждате . . . виждате . . . той е тукъ . . . тукъ . . .

Прѣхвърлиха въжето на шията му и той изви-ка; — нима . . . розата . . . майко . . . Но джелатитѣ въ тоя моментъ дръпнаха въжето. Едно силно гърчене на увисналиа човѣкъ раздвижи до основи бесилката и не следъ дълго . . . невинния остана трупъ . . .

Небето потъмня. Ослѣпителна свѣткавица

ВАЖНО!

Искате ли паметници, разникамани за гробове, стълби и ромели за соль и болгуръ, ще намерите такива най-ефтенно при Александъръ Доневи гр. Нови-пазаръ. 7—10

„Ке го лажемъ“

Вехтозавѣтния библийски мъдрецъ Моисей нѣкога получилъ на планината Синай заповѣдь срещу лъжата: **„Не лъжи!“**

Тая заповедъ била строго спазвана отъ богоизбрания народъ и като високо нравственна била възприета отъ християнството по цѣлъ свѣтъ. Нашитѣ първоучители св. св. Кирилъ и Методий я насадили въ насъ и ние като богоизбранъ народъ да се предпазваме отъ това зло—лъжата.

Много рѣдко бѣха случаитѣ когато у насъ тукъ-тамъ из къшетата се появяваше лъжата. Мало и голѣмо викаше срещу нея и я изгонваше оттамъ дѣто се появяваше; особено малкитѣ лъжи не вирѣяха и бѣха застрашени отъ филлоксера.

Затѣжи се голѣмата сестра на лъжитѣ и замисли да замени думитѣ предъ свещенната заповѣдь **„не“** съ **„ке“**. И понеже лъжитѣ сж отъ множественно число, у насъ стана **„лажемъ.“** А тъй като всичката аларма става за Ганюва брашненъ чувалъ, прекръстиха заповѣдта съ **„го“** за икономия на съдранитѣ му гащи. Това предложение се понрави на другитѣ сестрички на лъжата и всияки на единъ гласъ съ бурни ржкоплескания възприеха новия девизъ **„ке го лажемъ“,** и образуваха срещу изборитѣ коалиция. . .

Концесиитѣ сж излишни?!

Покрай голямата изборна борба, която е закипѣла на всѣкаде хората си плетатъ кошничката. И оплетоха я вече на едно мѣсто:

Голѣмия тютюневъ „Картелъ“ на съеденитѣ тютюневи фабрики е въ ржцетѣ на чужденци. Достатъчно е да си спомнимъ за новия управителенъ съветъ на картела, дѣто нѣма нито единъ българинъ и ще се убедимъ, че богатствата полка-лека се изплъзватъ отъ ржцетѣ ни.

Ето по кой начинъ концесиитѣ не се осъществяватъ у насъ. Защо да не се образува и друго дружество отъ българини и послѣ да мине въ ржцетѣ на чужденци?

Следъ напосителнитѣ дъждове въ нашия крй, температурата силно се понижи.

премина презъ разгонените облаци. Единъ трѣсъкъ се разнесе наоколо и вкова всички край мъртвеца . . .

Печатница „Хр. Ботйовъ“

ХРОНИКА

Миналата неделя бѣ отпразднуванъ денъ на детето. На площада се устрой събрание, на коего Д-ръ Продановъ държа малка беседа. Следъ обѣдъ въ общинския разсадникъ бѣ устроено градинско увеселение.

За голѣмо наше съжаление, дължимъ сме да отбележимъ, че гражданството не се отзова както би трѣбвало да се отзове на единъ викъ отправенъ въ полза на децата. Празника бѣше студено срѣщнатъ отъ масата.

Така ли трѣбва да е?

Протокола на годишното сѣбрание на археол. сдружение „Българска старина“, отъ 19 юний 1926 г. е отпечатанъ и разпратенъ до отдѣлнитѣ клонове на дружеството.

Тридесетъ правителства сж сменили у насъ въ разстояние на 50 годишенъ свободенъ животъ.

Гостува въ града ни циркъ „Независима България“, който ще устрой нѣколко спектакли.

„Изъ миналото“ е името на новата книга турена подъ печатъ въ гр. Елена отъ П. С. Кършовски—книгата ще съдържа нови документи и ще има около 20 печатни коли. Цена 30 лева.

Въ нашата околия ще се състезаватъ слѣднитѣ листи:

I. Демокр. сговоръ: съ кандидати: Ив. Русевъ, П. Стояновъ и К. Дрангановъ.

II. Коалиция отъ Нац. Либерали, Земеделци (томовисти) и демократи съ кандидати: Ив. Куртевъ, Ив. Василевъ и Д-ръ Беровъ.

III. Коалиция отъ Земеделци (Врепча), занаятчи, широки соц. съ кандидати: Калю Малевъ, Хр. Дянковъ и Кр. Найденовъ. Предполага се че тая листа ще бжде подкрепена отъ работническото.

IV. Коалиция Драгиевисти и Радикали начело съ Н. Димитровъ, Д. Белевъ и Н. Джоу подиновъ.

Днесъ е последния денъ на завършитѣ за народни представители. Днесъ свършватъ нескончаемитѣ преговори за коалиции и вѣроятно отъ утрѣ започна агитационната борба.

КИНО

театъръ

„ДОРЕТА“

ФИЛМИ „ФАНЯМЕТЪ“ — СОФИЯ

ЗЛАТХОТЪ ЛЕТО

кино-триумфъ

Саури оркестра на музикантъ Д-во „Гус“

Поръчка № 127